

Ha a megválasztottak csakugyan lemondanak, biztosítást nyertem arról, hogy Medakovics helyébe is egy konzervatív, és pedig Dumcsa Jenő szentendrei polgármester fog megválasztatni. Ha tehát ez megtörténik, a kongresszusi választmányban a mérsékelt párt számarányát meghaladó módon lesz képviselve.

A megválasztottak között egy sincs, aki a pátriárkának személyes ellensége lenne, s a pátriárka sem érvényesítette nálam egyikük ellen sem ez irányban kifogásait.

Ezután megválasztott a *metropolitai egyházi tanácsba*<sup>2</sup> a hiányzó két lelkésztag, úgymint Jovanovics János radikális 56, és Medakovics Mihály független 59 szavazattal.

A *metropolitai iskolai tanácsba*<sup>2</sup> Sztojsics Dusan radikális 56, és Pribicevics horvát függetlenségi 58 szavazattal.

E két választást a horvát függetlenségek elfogadták.

Holnap, szombaton ünnep lévén, ülés nem lesz. A hétfői ülésre kitűzetett néhány indifferens petíció, azután a metropolitai iskolai tanács jelentése, ha addig kinyomatik, melyet a költségvetés tárgyalása fog követni, amely jelenleg a bizottságban tárgyalatik.

Ha addig valamely zárszámadás a bizottságban befejeztetik, a hozott határozatnak megfelelően, mint sürgős tárgy a napirendbe rögtön beszúratik.

A kedélyek, melyek tegnap a horvátoknak a felirat kiállítása tárgyában tanúsított agresszív magaviselete miatt, meglehetősen izgatottak voltak, ma már ismét lecsendesültek, s miután a kongresszusi választmány is megválasztott, remélhető, hogy nyugodtak is fognak maradni.

Fogadja Nagyméltóságod kiváló tiszteletem őszinte nyilvánítását.

Karlóca, 1902. június hó 27-én

Tallián Béla s. k.  
királyi biztos

## I

1902 júl. 3

*A szerb nemzeti-egyházi kongresszus felterjesztése Széll Kálmán miniszterelnökhöz „a kongresszusi képviseléválasztások alkalmával egyes politikai hatóságok részéről történt állítólagos visszaélések tárgyában”*

ME 1908—XXXV—416/748. fasc., [1902—XXIV—272 (3085)]  
(Egykorú tisztázat, párhuzamos szerb és magyar szöveggel.)

Nagyméltóságú Miniszterelnök Úr!

A szerb nemzeti-egyházi kongresszus, mely Őfelségének f. évi március hó 6-én kelt legmagasabb leiratával egybehívatott, f. évi május hó 26-án Karlócán megnyitott, és tagjainak, a kongresszusi képviselőknek igazolása alkalmával, nemkülönben egynéhány szerb gör. kel. hitközség panasza folytán, arról győződött meg, hogy az *utolsó szerb nemzeti-egyházi kongresszusi képviseléválasztás alkalmával a választás színhelyén politikai hatóságok befolyásolták a választókat*<sup>1</sup> és a választás menetébe beleavatkoztak. Így példának okáért megemlítjük, hogy Zomborban a városi rendőrség befolyásolta a választókat, közegei beleavatkoztak a zombori képviselő választásába; éppúgy beleavatkozott az apatini szolgabírótság a csendőrség igénybevételével az ősztapári választás alkalmával.

<sup>2</sup> Piros ceruzával aláhúzva.

<sup>1</sup> Kék ceruzával aláhúzva.

A mi választási törvényünk, a szerb nemzeti-egyházi kongresszusi képviselők választásáról szóló rendtartás, mely Őfelsége által legmagasabb helyről jóváhagyatott, ezen tettel s a politikai hatóságoknak befolyásolásával és beleavatkozásával a legflagránssabb módon megsértetett. Ezen említett választási törvény 28. §-a világosan elrendeli, hogy a választás körüli rend és béke fenntartására egyedül csak a választási bizottság elnöke illetékes, s mindenki csak neki köteles magát alávetni. Tehát elvitázhatatlanul csakis a választási bizottság elnöke illetékes a választás körüli rend és békére ügyelni és egyedül ő van feljogosítva a rendetlenkedőket, ha ilyenek volnának, *a maga módja szerint*<sup>2</sup> megrendszabályozni. Az említett, és még más helyeken, nemcsak, hogy nem volt arra szükség, miszerint a rendőrség közegei a választás színhelyére rendeltessenek, hanem egynémelyik választási bizottsági elnök, kiknek egyedül állt volna jogában ezt megtenni a rendőrség közegeit oda sem hívták, hogy a választásba befolyjanak, s ezen rendőrségi közegek mégis ott voltak a választás színhelyén, és abba beavatkoztak.

A szerb nemz. egyh. kongresszus ebben a választási törvény flagrns megsértését és a politikai hatóságoknál a mi tisztánnemzeti-egyházi ügyünkbe való erőszakos beavatkozását látja. Ez okból bátokodik a magas m. kir. kormányhoz azon legalázatosabb kérelemmel fordulni:

*Méltóztatnék alantas hatóságainak megtiltani a szerb nemz. egyh. kongresszusi képviselőválasztások alkalmával a választás helyszínén való jelenlétét*<sup>2</sup>, és utasítani őket, hogy csak az 1871. évi a szerb. nemz. egyh. kongresszusi képviselőválasztásról szóló rendtartás 28. §-ában körülírt esetekben van joguk a választás helyszínén hivatalos kötelességüket teljesíteni.

A szerb nemzeti egyházi kongresszusnak Karlócán, 1902. évi július hó 3—16-án tartott XXX. üléséből.

Kiváló tisztelettel  
A szerb nemzeti egyházi kongresszus

Gyorgye Branković.  
patriarh,  
kao predszednik sabora<sup>3</sup>

Misa Gyorgyević  
szaborszki perovogya<sup>4</sup>

Dr. Gyorgye Kraszojević  
szaborszki podpredsednik<sup>5</sup>

<sup>3</sup> Patriárka, mint a kongresszus elnöke.

<sup>4</sup> A kongresszus jegyzője, jegyzőkönyvvezetője.

<sup>5</sup> A kongresszus alelnöke.